

פתיחה לפרק "ביצד צוליז"

וְאָכְלוּ אֶת הַבָּשָׂר בְּלִילָה הַזֶּה צֹלִיז־אֵשׁ וּמִצּוֹת עַל מָרָרִים יֵאָכְלוּ.
אֶל־תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נֶאֱמַר וּבָשָׂר מִבָּשָׂר בְּמִים כִּי אִם צֹלִיז־אֵשׁ רֵאשׁוּ עַל־
כַּרְעֵי וְעַל קָרְבּוֹ. וְלֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בֶּקֶר וְהִנְתֵּר מִמֶּנּוּ עַד בֶּקֶר בְּאֵשׁ
תִּשְׂרְפוּ. (שמות יב, ה ט י)

בְּבֵית אֶחָד יֵאָכֵל לֹא תוֹצִיא מִן הַבֵּית מִן הַבָּשָׂר הוֹצֵה וְעֵצִים לֹא תִשְׂפְּרוּ
בו. (שמות יב, מו)

וְיִבְשְׁלוּ הַפֶּסַח בְּאֵשׁ כְּמִשְׁפֵּט וְהִקְדָּשִׁים בְּשִׁלּוֹ בְּסִירוֹת וּבְדוֹדִים וּבִצְלָחוֹת
וְיִרְצוּ לְכָל בְּנֵי הָעָם. (דברי הימים ב' לה, יג)

רואים אותה כפסול אצל האדם היחיד, והמחייבת אותו להידחות ולהקריב פסח שני, ובאלו מקרים רואים אדם שנטמא כחלק מהציבור שנטמא, אשר מביא את קרבן הפסח במועדו וכמות שהוא.

אף באיסור שבירת עצם יש לברר, על אלו עצמות חל איסור זה, מה זמן חלותו של האיסור, והאם קיים איסור זה גם בפסח טמא ופסול כפסח טהור וראוי, וכן במצוות שריפת הנותר מקרבן הפסח, מה ראוי ומה אין ראוי לשרוף בו, אלו חלקים הם מעיקר הקרבן ואלו נחשבים רק כפרש ועור ואין צורך בשריפתם. אף לענין מקום אכילתו קבעה התורה שצריכים כל אוכלי פסח אחד להיות בבית אחד. ולכן יש לברר מה הן הגדרים של בית אחד ומהו בדיוק, במקום אחד יאכל" ובכל אלה – מה הם הדברים שחיובם הוא רק בבחינת מצוה "לכתחילה", אבל אין הם מעכבים ופוסלים כשכבר נעשו, ומהו עיקר המצוה שאין לוותר עליו כלל.

בירור הבעיות הללו והמסתעף מהן הוא ענינו של פרק זה.

בפרק זה עוסקים בעיקר במערכת הדינים הקשורים באכילת קרבן הפסח. בתורה מצויים דינים רבים באכילת הקרבן: בדרך הכנתו – בצלי ולא באופן אחר; בחובת עשייתו – בטהרה ולא בטומאה; באיסור שבירת עצם בו, ובחובה לשרוף את כל הנותר ממנו, פרטי דינים אלה כל אחד ואחד מהם מצריך בירור בפני עצמו.

בהלכות צליית הפסח יש לברר מה נכלל במושג זה של צליה; האם יש רק דרך מסוימת אחת שבה חייבים לצלותו, או שמא כל דרך ראויה לכך, ובכלל, מהו המבדיל את הצליה מהבישול או מכל דרך אחרת בהכנת הפסח.

מסובך מזה הוא הדיון בטומאת קרבן הפסח. כפי שיבואר בפרק העוסק בכך יש לעשות את קרבן הפסח, כמו את שאר כל הקרבנות, בטהרה, ואילו האנשים הטמאים נדחים בהקרבת הקרבן הזה לפסח שני. אולם החכמים קיבלו – ודרשו זאת מן הכתובים – שאם הציבור כולו טמא אין הוא נדחה לפסח שני אלא הכל עושים פסח ראשון בזמנו – ובטומאה. יש איפוא לברר מהי טומאה שאנו